

ສອນໂດຍ:
ພຣະອາຈາຣຍ໌ ທອງລອນ ສຸວັນນະສານ

ເບີໂທລະສັບ: 020 96859665

ຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນ-ການສອນ

- ຄວາມໝາຍຂອງການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌
- ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລອາດິດ

ບົດທີ 13 ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລອາດິດ

1. ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

ການແຈກສັພທ໌ໃນອາຂະຍາຕ໌ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາອາຂະຍາຕ໌ 8 ໝວດມາແຈກເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ກິຣິຍາສັພທ໌ທີ່ສົມບູນແລ້ວຈຶ່ງນຳເອົາສັພທ໌ທີ່ແຈກໄປປະກອບເຂົ້າໃນການສ້າງປະໂຫຍກເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມໝາຍໃນຕົວມັນເອງ.

2. ໂຄງສ້າງການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລອາດິດ

2.1 ປໂຣກະຂາ ແປວ່າ ແລ້ວ ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນອາດິດທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ອ	ອຸ	ປ.	ັຕຖ	ເຣ
ມ.	ເອ	ັຕຖ	ມ.	ັຕໂຖ	ັວໂຫ
ອຸ.	ອໍ	ັມຫ	ອຸ.	ອິ	ັມເຫ

2.2 ຫຼັກຕະນິ ແປວ່າ ແລ້ວ, ອະນຳໜ້າໄດ້ແລ້ວ... ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນອາດີດທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ອາ	ອຸ	ປ.	ັຕຖ	ັຕຖຸ
ມ.	ໂອ	ັຕຖ	ມ.	ເສ	ັວຫໍ
ອຸ.	ອໍ	ັມຫ	ອຸ.	ອິ	ັມຫເສ

2.3 ອັຊັຕຕະນິ ແປວ່າ ແລ້ວ, ອະນຳໜ້າໄດ້ແລ້ວ... ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນອາດີດທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ອິ	ອຸ	ປ.	ອາ	ອຸ
ມ.	ໂອ	ັຕຖ	ມ.	ເສ	ັວຫໍ
ອຸ.	ອິ	ັມຫາ	ອຸ.	ອໍ	ັມຫເ

3. ຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

ຄຳສັບ	ຄຳແປ
ຕັສສ	ໄປ
ຈຣ	ທ່ຽວໄປ
ທາວ	ແລ່ນ
ປັພພຊ	ບວດ
ກໂຣ	ເຮັດ
ອາຈັກຂ	ບອກ
ອາມສ	ຈັບຕ້ອງ
ກເຖ	ກ່າວ
ກສ	ໄຖ
ຂມ	ອິດທິນ

4. ວິທີ ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

4.1 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ປໂຣກຂາ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ປໂຣກຂາ ຝ່າຍປັຣັສສະບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ອ	ອຸ
ມ.	ເອ	ັຕຖ
ອຸ.	ອິ	ັມຫ

໑. ປຈ ຣາຕຸ (ຫຼງ,ຕົ້ນ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ປຈ ແຈກດ້ວຍວິກັຕຕິ ໝວດ ປໂຣກຂາ ຝ່າຍປັຣັສສະບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ປຈ + ອ = ປຈ	ປຈ + ອຸ = ປຈຸ
ນ	ປຈ + ເອ = ປເຈ	ປຈ + ຕຖ = ປຈຕຖ
ອຸ	ປຈ + ອິ = ປຈິ	ປຈ + ມຫາ = ປຈມຫາ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ປໂຣກຂາ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ັຕຖ	ເຣ
ມ.	ັຕໂຖ	ັວໂຫ
ອຸ.	ອິ	ັມເຫ

໑. ປຈ ຣາຕຸ (ຫຼງ,ຕົ້ນ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ປຈ ເປັນຕົວຢ່າງ: ປຈ+ອ+ອິ+ຍ: ປຈິຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດ ປໂຣກຂາ ຝ່າຍ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ປຈິຍ + ຕຖ = ປຈິຍຕຖ	ປຈິຍ + ເຣ = ປຈິຍເຣ
ນ	ປຈິຍ + ຕໂຖ = ປຈິຍຕໂຖ	ປຈິຍ + ອໂຫ = ປຈິຍອໂຫ
ອຸ	ປຈິຍ + ອິ = ປຈິຍິ	ປຈິຍ + ມເຫ = ປຈິຍມເຫ

4.2 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ຫົຍຍັຕຕນີ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ຫົຍຍັຕຕນີ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ອາ	ອູ
ມ.	ໂອ	ັຕຖ
ອຸ.	ອໍ	ັມຫ

໑. ວທຸ ຣາຕຸ (ກ່າວ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ວທ ແຈກດ້ວຍວິກັຕຕິ ໝວດ ຫົຍຍັຕຕນີ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ວທ + ອາ = ວທາ	ວທ + ອູ = ວທູ
ນ	ວທ + ໂອ = ວໂທ	ວທ + ຕຖ = ວທຕຖ
ອຸ	ວທ + ອໍ = ວທໍ	ວທ + ນຸຫາ = ວທນຸຫ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ຫົຍຍັຕຕນີ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

✚

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ັຕຖ	ັຕຖຸ
ມ.	ເສ	ັວຫໍ
ອຸ.	ອິ	ັມຫເສ

໑. ວທຸ ຣາຕຸ (ກ່າວ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ວທ ເປັນຕົວຢ່າງ: ວທ+ອ+ອິ+ຍ: ປຈິຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດ ຫົຍຍັຕຕນີ ຝ່າຍ ອັຕຕໄນບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ວທິຍ + ຕຖ = ວທິຍຕຖ	ວທິຍ + ຕຖຸ = ວທິຍຕຖຸ
ນ	ວທິຍ + ຕຖໂ = ວທິຍເສ	ວທິຍ + ວທໍ = ວທິຍວທໍ
ອຸ	ວທິຍ + ອິ = ວທິຍິ	ວທິຍ + ນຸຫເສ = ວທິຍນຸຫເສ

4.3 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ອັຊຊັຕຕນິ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ອັຊຊັຕຕນິ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ອິ	ອຸ່
ມ.	ໂອ	ັຕຖ
ອຸ.	ອິ	ັມຫາ

໑. ທາວ ລາຕຸ (ແລ່ນ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ວທ ແຈກດ້ວຍວິກັຕຕິ ໝວດ ອັຊຊັຕຕນິ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ ນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ທາວ + ອິ = ທາວິ	ທາວ + ອຸ່ = ທາວຸ່
ນ	ທາວ + ໂອ = ທາວໂອ	ທາວ + ຕຸຖ = ທາວຕຸຖ
ອຸ	ທາວ + ອິ = ທາວິ	ວທ + ນຸທາ = ທາວນຸທາ

ວິກັຕຕິ ໝວດ ອັຊຊັຕຕນິ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ອາ	ອຸ
ມ.	ເສ	ັວຫໍ
ອຸ.	ອໍ	ັມເຫ

໑. ທາວ ລາຕຸ (ແລ່ນ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ທາວ ເປັນຕົວຢ່າງ: ທາວ+ອ+ອິ+ຍ: ທາວິຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດ ອັຊຊັຕຕນິ ຝ່າຍ ອັຕຕໄນບິທ ນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ທາວິຍ + ອາ = ທາວິຍາ	ວທິຍ + ອູ = ທາວິຍູ
ນ	ທາວິຍ + ເສ = ທາວິຍເສ	ວທິຍ + ວຸຫໍ = ທາວິຍວຸຫໍ
ອຸ	ທາວິຍ + ອໍ = ທາວິຍໍ	ວທິຍ + ນຸເຫ = ທາວິຍນຸເຫ

ຈົບບົດທີ 13 ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລອາດິດ

